

A platformmunka munkakörülményeivel kapcsolatos kihívások kezelésére irányuló lehetséges intézkedésekről

Fő üzenetek

Az ETUC (Európai Szakszervezeti Szövetség) üdvözli a szociális partnerekkel folytatott konzultáció első szakaszát az EUMSZ 154. cikke alapján a platformmunka munkakörülményeivel kapcsolatos kihívások kezelésére irányuló lehetséges intézkedésekről. A közelmúltbeli bírósági ügyek és közigazgatási határozatok azt mutatták, hogy a platform „munkáltatók” továbbra is megsértik a munkavállalók jogainak tiszteletben tartásával kapcsolatos törvényeket, és újra és újra elismerik a dolgozók téves besorolását (ál) önálló vállalkozóként, miközben a platform algoritmikus menedzsment munkáltatóknak viselkednek.

Az ETUC-nak két célja van:

1. megszerezni a nem szabványos munkavállalók jogait, akár online, akár offline dolgoznak (beleértve a platformvállalatokban dolgozókat is), és 2. a gazdaság digitalizálását összeegyeztetni a munkaviszonnal és az alapvető munkavállalói jogok tiszteletben tartásával.

Az ETUC válasza a következő politikai prioritások köré szerveződik:

A jelenlegi helyzetből kiindulva, amikor a kapcsolat legkiszolgáltatottabbjai (a munkavállalók) kénytelenek önálló vállalkozóként tevékenykedni anélkül, hogy e státusz autonómiáját kihasználnák, a foglalkoztatási státust kell vélelmeznünk.

A digitális platformokkal foglalkozó vállalat (csakúgy, mint egy rendes vállalkozás) munkaadó, (ideiglenes munkaügynökség) vagy közvetítő. A platformok nem pusztán digitális közvetítők, hanem valójában olyan „vállalatok”, amelyek vezetői előjogok és hatáskörök széles skálájával rendelkeznek, és ezért vállalniuk kell minden olyan kötelezettséget, amelyet ez a státusz magában foglal, ideértve a munkáltatói funkciót is, amikor ez valójában érvényes. Ezért ezeket a digitális platformvállalatokat össze kell kapcsolni tevékenységi körükkel, valamint az ott létező különféle rendelkezésekkel és rendeletekkel, amelyekről a szociális partnerek kollektív tárgyalások során tárgyalnak.

Az ETUC határozottan ellenzi a munkavállalók és az önálló vállalkozók között egy különös státusz megteremtését. A munkavállalóknak nincs szükségük külön (és korlátozottabb) munkaügyi jogszabályokra, amelyek eltérnek a munkavállalókra vonatkozóaktól.

Az európai kezdeményezésnek ki kell terjednie az összes nem szabványos dolgozóra és a platformvállalatok munkavállalóira (ideértve az önálló vállalkozókat is) a kollektív és egyéni jogokhoz való hozzáférésükhöz. Az ETUC úgy véli, hogy a platform társaságokban dolgozók önmagukban nem jelentik a munkavállalók új kategóriáját, mert egy zenész, futár, újságíró, vagy takarító a szociális védelem hiányában ugyanabban a helyzetben van; nehézségekbe ütköznek, ha megszervezik magukat és kollektív érdekvédelmet akarnak folytatni.

Ha egy kezdeményezés csak a platformvállalatok munkavállalóit célozza meg, akkor mivel lehetne több jogot biztosítani számukra, mint egyrészt egy háztartási alkalmazottnak (nem szabványos munkavállaló), másrészt egy önálló vállalkozónak az offline gazdaságban? Ez egy harmadik státusz tényleges létrehozása lenne.

A platformmunkával kapcsolatos kezdeményezés hatókörének mind a helyszíni, mind az online munkaügyi platformokra ki kell terjednie.

Közös és koherens európai fellépésre van szükség a nemzeti ipari kapcsolati rendszerek teljes tiszteletben tartásával, mivel a legtöbb platform multinacionális vállalat. Az ETUC-javaslatok (a munkaviszony vélelme és a bizonyítási teher megfordítása, a platformok vállalati és munkáltatói kötelezettségei) szerint megteszik nincs szükség változtatásokra a munkavállalók tagállamok által meghatározott definícióban, a javaslat ezáltal tiszteletben tartja a szubszidiaritás elvét és a szociális partnerek autonómiáját. Az ETUC-nak nagy elvárásai vannak a platformmunkára vonatkozó uniós kezdeményezéssel szemben. A cselekvés hiánya miatt munkavállalók milliói nem férhetnek hozzá alapvető jogaikhoz.

A nem megfelelő jogalkotás, amely lehetővé teszi a platformok számára, hogy továbbra is megsértsék ezeket a jogokat, katasztrofális következményekkel járnak a munkavállalókra és a munka világára nézve. Az ETUC minden eszközével azon lesz, hogy ezt megakadályozza.

A beszámolót készítette Dr Mayer Lajos a SZEJ Nyugdíjas Választmányának Elnöke.